

Konspekt lekcji muzealnej

„Jak dawniej wojowano?”

Lekcja muzealna w sali edukacyjnej | wszystkie grupy wiekowe | czas trwania: 45 minut

Cel ogólny:

- popularyzowanie wiedzy o uzbrojeniu, wojnach, bitwach w Polsce we wczesnym średniowieczu

Cele szczegółowe (uczestnik):

- zna i potrafi nazwać najważniejsze, wybrane elementy uzbrojenia wojownika we wczesnym średniowieczu
- potrafi wskazać kilka przykładów ciekawych przydomków polskich władców we wczesnym średniowieczu
- wie, do czego, prócz walki, wykorzystywany był miecz, jaka była jego symbolika

Metody:

- rozmowa kierowana
- animacja „Jak dawniej wojowano?” (pokaz)
- praca z przedmiotem (repliki) - prezentacja replik przedmiotów z okresu początków państwa polskiego oraz praktycznego ich wykorzystania

Środki dydaktyczne:

- repliki: miecze jednoręczne, tarcza okrągła, szyszaki, topory itp.
- animacja „Jak dawniej wojowano?”

Przebieg lekcji:

- Wprowadzenie.** Powitanie i krótkie zapoznanie uczestników z tematem lekcji muzealnej.
- Rozwinięcie.** Poprzez prezentację replik przedmiotów omawiamy najważniejsze wątki związane z tym, w jaki sposób wojowano we wczesnym średniowieczu. Wspólnie kompletujemy uzbrojenie woja i uczymy się kilku podstawowych, zręcznościowych sztuczek.
- Zakończenie.** Podsumowanie – pokaz animacji „Jak dawniej wojowano?”

Bibliografia:

- Andrzej Grabski, Andrzej Nadolski, *Zarys dziejów wojskowości polskiej do roku 1864 t. 1*, Warszawa 1966.
- Andrzej Nadolski, *Broń i strój rycerstwa polskiego w średniowieczu*, Wrocław 1980.
- Benon Miśkiewicz, *Wojskowość polska w okresie wczesnofeudalnym*, w: *Historia wojskowości polskiej. Wybrane zagadnienia.*, red. W. Biegański, P. Stawecki, J. Wojtasik, Warszawa 1972.
- Igor Górewicz, *Miecze Europy*, Szczecin-Warszawa 2015.
- Jerzy Wyrozumski, *Dzieje Polski piastowskiej (VIII wiek – 1370 r.)*, Wielka Historia Polski, t.2, Kraków 2014.
- Michał Bogacki, *Broń wojsk polskich w okresie średniowiecza*, Zakrzewo 2009.
- Michał Bogacki, *Przemiany w wojskowości polskiej od połowy X wieku do 1138 roku*, Toruń 2007.
- Michał Bogacki, *Symbolika miecza we wczesnośredniowiecznej Polsce*, w: „Wędrowiec Zachodniopomorski” nr 15 [2015], s. 30-33.

Autor: Anna Lubczyńska